

90

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ-380014

એમ. ફિલ. (M.Phil.) અને પીએચ.ડી.(Ph.D.)

કોર્સવર્ક

અભ્યાસક્રમ જૂન ૨૦૨૦થી અમલમાં

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
વિદ્યાગ્રામ
તા. ૩૧/૩/૨૦૨૦
કરણ નં. ૧૩
મુજબ મંજૂર

ગુજરાતી વિભાગ
મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા સંકુલ,
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ-380014

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૪

મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા સંકુલ,

ગુજરાતી વિભાગ

M.Phil. અને Ph.D. અભ્યાસક્રમ (કોર્સવર્ક)

પ્રશ્નપત્ર -101 સંશોધનનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર (Research Methodology)

ક્રેડિટ-4

કુલગુણ -100

- શૈક્ષણિક હેતુઓ
1. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સંશોધનપદ્ધતિઓનો પરિચય મેળવે.
 2. વિદ્યાર્થીઓ સંશોધનની શાસ્ત્રીયતાને સમજી શકે તથા પોતાના સંશોધનને વધારે ઉચ્ચ કોટિનું બનાવી શકે.
 3. સાહિત્યના સંશોધકોનો પરિચય કેળવે.

એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	અધ્યાપનપદ્ધતિ	ક્રેડિટ	ગુણ	ભારણ/સમય
૧	એકમ-૧ સંશોધન : અર્થ, સ્વરૂપ, મહત્ત્વ, કાર્યક્ષેત્ર, હેતુઓ, પ્રયોજનો, પ્રક્રિયા અને સંશોધકની સજ્જતા	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. બાયસેગ સંધાનનાં વ્યાખ્યાનો (ઓડિયો અને વિડિયો) ૩. જૂથચર્ચા	૧	૨૫	૨૫% ૧૫ કલાક
૨	એકમ -૨ સંશોધનની પદ્ધતિ, પ્રવિધિઓ અને અભિગમો, સંશોધન પ્રશ્ન, પૂર્વધારણા, રૂપરેખા, ટૂંકસાર.	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. બાયસેગ સંધાનનાં વ્યાખ્યાનો (ઓડિયો અને વિડિયો) ૩. જૂથચર્ચા	૧	૨૫	૨૫% ૧૫ કલાક
૩	એકમ -૩ મધ્યકાલીન સાહિત્યના સંશોધકોનો ઉચ્ચસ્તરીય અભ્યાસ ૧. હરિવલ્લભ ભાયાણી ૨. હસુ યાજ્ઞિક	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. બાયસેગ સંધાનનાં વ્યાખ્યાનો (ઓડિયો અને વિડિયો) ૩. જૂથચર્ચા	૧	૨૫	૨૫% ૧૫ કલાક
૪	એકમ-૪ ભાષાવિજ્ઞાનના સંશોધકોનો ઉચ્ચસ્તરીય અભ્યાસ ૧. પ્રબોધ પંડિત ૨. યોગેન્દ્ર વ્યાસ	૧. વર્ગખંડ વ્યાખ્યાન ૨. બાયસેગ સંધાનનાં વ્યાખ્યાનો (ઓડિયો અને વિડિયો) ૩. જૂથચર્ચા	૧	૨૫	૨૫% ૧૫ કલાક
			૪	૧૦૦	૬૦

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

1. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ સંશોધનપદ્ધતિઓનો પરિચય મેળવશે.
2. વિદ્યાર્થીઓ સંશોધનની શાસ્ત્રીયતાને સમજી શકશે તથા પોતાના સંશોધનને વધારે ઉચ્ચ કોટિનું બનાવી શકશે.
3. સાહિત્યના સંશોધકોનો પરિચય કેળવશે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
વિદ્યાપીઠ
તા.
૬૨૧૧
૨૫/૦૮/૨૦૨૨

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ

1. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન - ઝવેરચંદ મેઘાણી
2. સંશોધનના માર્ગે - કે. કા. શાસ્ત્રી
3. સંશોધનની કેડી - ભોગીલાલ સાંડેસરા
4. પ્રવચનો - હરિવલ્લભ ભાયાણી
5. અનુસંધાન- હરિવલ્લભ ભાયાણી
6. સાહિત્યિક તથ્યોની માવજત - જયંત કોઠારી
7. વિવેચનનું વિવેચન - જયંત કોઠારી
8. સાહિત્ય સંશોધનની પદ્ધતિ - ચંપુ વ્યાસ
9. કળા, સાહિત્ય અને વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ
10. સાહિત્યિક સંશોધન વિશે - સુમન શાહ
11. સાહિત્ય સંશોધન પદ્ધતિનાં મૂળ તત્ત્વો - સી.વી. મહેતા
12. સાહિત્યિક સંશોધન : પ્રક્રિયા અને પ્રશ્નો- ભરત પરીખ
13. સંશોધનપદ્ધતિઓ અને પ્રવિધિઓ- હરિભાઈ દેસાઈ
14. સંશોધનશાસ્ત્ર અને સાહિત્યમાં સંશોધન - નરેશ શુક્લ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
વિક્ષારાભા
તા.
ક્રમ નં.
મુજબ મંજૂર

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ-380014

મહાદેવ દેસાઈ સમાજસેવા સંકુલ,

ગુજરાતી વિભાગ

M.Phil. અને Ph.D. અભ્યાસક્રમ

કોર્સવર્ક

પ્રશ્નપત્ર -104 ગુજરાતી સાહિત્ય સમીક્ષા અને સિદ્ધાંત (Gujarati Literature review and theory)

કેડિટ-4

કુલગણ -100

અભ્યાસક્રમ : સપ્ટેમ્બર-૨૦૨૧થી અમલમાં

શૈક્ષણિક હેતુઓ	1. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની સમીક્ષા પ્રવાહનો પરિચય મેળવે. 2. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્ય સિદ્ધાંતોનો પરિચય મેળવે.		
એકમ	અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ	ગુણ	સમય
એકમ-1	વિશ્વ સાહિત્ય તુલનાત્મક સાહિત્ય- વિભાવના વિશ્વસાહિત્ય - વિભાવના ભારતીય સાહિત્ય વિભાવના	25	15
એકમ-2	ભારતીય સાહિત્ય વિચાર રસસિદ્ધાંત ધ્વનિવિચાર વક્રોક્તિવિચાર	25	15
એકમ-3	ભાષાવિજ્ઞાન અને લોકસાહિત્ય ભાષાની વિવિધ વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ ભારતના ભાષાકુળો અને ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ લોકસાહિત્ય - વિભાવના અને પ્રકારો	25	15
એકમ-4	સાંપ્રત સાહિત્ય દલિતચેતના નારીચેતના ગ્રામચેતના	25	15
	કુલ	100	60
સંદર્ભગ્રંથો	1. ક્રુન્તકનો વક્રોક્તિ વિચાર - ડૉ.રમેશ મ. શુક્લ 2. કાવ્યવિચાર- લે. સુરેન્દ્રનાથ દાસગુપ્તા, અનુવાદ- નગીનદાસ પારેખ 3. કાવ્યજિજ્ઞાસા- લે. અનુલ ચન્દ્રગુપ્ત, અનુવાદ- નગીનદાસ પારેખ 4. સાહિત્ય મીમાંસા- લે. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી, જીવણલાલ ત્રિ.પરીખ 5. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત- જયંત કોઠારી અને નરુભાઈ રાજપરા 6. ભારતીય કાવ્યમીમાંસા- એ. ડી. શાસ્ત્રી 7. વીક્ષા અને નિરીક્ષા- નગીનદાસ પારેખ		

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ
તા. ૨૦/૦૯/૨૦૨૧
કક્કાવ નં. ૩૩૩
મુદ્દા સંચાર

8. સાહિત્યમાં વિવેક- લે.વર્સફોલ્ડ, અનુવાદ- નગીનદાસ પારેખ
9. કાવ્યતત્ત્વ વિચાર- આનંદશંકર ધ્રુવ
10. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચાર પરંપરાઓ - પ્રો.તપસ્વી નાન્દી
11. વક્રોક્તિજીવિત-ક્રુન્તકનો કાવ્યવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
12. કાવ્યપ્રકાશ-મમ્મટનો કાવ્યવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
13. ધ્વન્યાલોક-આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
14. રસસિક્ષાંત - એક પરિચય - ડૉ.પ્રમોદકુમાર પટેલ
15. અભિનવનો રસવિચાર અને બીજા લેખો - નગીનદાસ પારેખ
16. સાહિત્ય વિવેચન - ડૉ.બહેચરભાઈ પટેલ
17. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
18. તુલનાત્મક સાહિત્ય સિક્ષાંત અને વિનિયોગ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
19. તુલનાત્મક સાહિત્ય અભ્યાસ - વસંત બાપટ, અનુ. જશવંતી દવે અને જયા મહેતા
20. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - ડૉ.અધિન દેસાઈ
21. તુલનાત્મક સાહિત્ય: ભારતીય સંદર્ભ - ચૈતન્ય દેસાઈ
21. તુલનાત્મક સાહિત્ય: વિદેશી સંદર્ભ - ચૈતન્ય દેસાઈ
22. તુલનાત્મક સાહિત્યકી ભૂમિકા - ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી
23. તુલનાત્મક સાહિત્યક : સિદ્ધાંત ઓર વિનિયોગ - મહાવીરસિંહ ચૌરાણ
24. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ. પ્રમોદકુમાર પટેલ
25. ડૉ. પ્રબોધ પંડિત - શાંતિભાઈ આચાર્ય
26. ભાષાશાસ્ત્ર કી રૂપરેખા - ડૉ. ઉદયનારાયણ
27. વ્યુત્પત્તિ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
28. ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ - ડૉ.યોગેન્દ્ર વ્યાસ
29. ગુજરાતી વાક્યવિચાર - ડૉ.અરવિંદ ભાંડારી
30. વ્યાકરણ વિમર્શ - ડૉ.ભીમ દેસાઈ
31. ગુજરાતી સાહિત્યનો દસમો દાયકો - સં. ભોળાભાઈ પટેલ
32. અનુઆધુનિકતા - ડૉ. ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા
33. અનુઆધુનિકતા અને આપણે - ડૉ. સુમન શાહ
34. અનુઆધુનિકતાવાદ - સં. સુધા પંડ્યા
35. અનુઆધુનિક સંજ્ઞાકોશ - સં. જયંત ગાડીત
36. દલિતસાહિત્યનું સૌંદર્યશાસ્ત્ર - લે. શરણકુમાર લિંબાલે, અનુ. હરીશ મંગલમ
37. દલિતસાહિત્ય - ભી. ન. વણકર
38. દલિતસાહિત્ય - ભીખુ વેગડા
39. નારીવાદ : વિભાવના અને વિમર્શ - સં. ઉર્વશી પંડ્યા
40. સાંપ્રત ગુજરાતી સાહિત્ય - સં. જિતેન્દ્ર મેકવાન

